

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100203

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Младьонова Альона Дмитрівна

2. Mladonova Alona D.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Політологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2021

Спеціальність за освітою: Політологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.051.048

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 11.15, 11.15.89

Тема дисертації:

1. Інформаційна війна і політика безпеки: політико-правовий вимір
2. Information warfare and security policy: information-legal dimension

Реферат:

1. Наукова праця присвячена вивченню інформаційних війн та засобів інформаційної безпеки з позицій сучасних теоретико-концептуальних напрацювань. Актуальність цієї теми зумовлюється тим, що на сьогоднішній день проблеми виникнення та розвитку інформаційних війн та формування державами ефективних механізмів щодо запобігання їх згубному впливу на масову свідомість та психічний стан громадян є недостатньо розробленими в сучасній політичній науці. Авторкою здійснено критичний аналіз наукових праць з питань інформаційної безпеки, використання терміну інформаційної війни, на основі якого визначено рівень готовності сучасного українського суспільства захищати себе та бути спроможним протидіяти будь-яким спробам маніпулювання його свідомістю. Дисертанткою було з'ясовано, що у сучасному суспільстві термін «інформаційна війна» поступово перейшов з позицій знаково-символічної одиниці публіцистичної та політичної лексики до самостійної категорії наукового дискурсу, а інформаційна війна є багатоплановим і складним феноменом сучасного світу та має соціально-комунікативний, психологічний та геополітичний підходи до його визначення. У роботі описано дві групи інформаційних

війн, що існують у сучасному суспільстві: група, яка пов'язана з консцієнтальним характером інформаційної війни та група, яка зорієнтована на нівеляцію впливу інформації та інформаційно-керуючих систем супротивника. Виділено види інформаційних війн: психологічну війну; мережеву війну; кібернетичну війну; ідеологічну диверсію; радіоелектронну боротьбу. Аналізуючи технології ведення інформаційної війни авторка поділяє їх на: програмно-комп'ютерні та технології й алгоритми, дія яких спрямовується на те, щоб уразити комп'ютерні системи військового та державного управління супротивника. Визначено термін «інформаційна безпека», який передбачає перш за все, захист конституційного ладу, суверенітету та територіальної цілісності держави з використанням інформаційних засобів. Подано класифікацію систем інформаційної безпеки, яку авторка умовно поділяє їх на чотири типи: європейську; американську; російську; китайську. Проаналізовано процес еволюції української системи інформаційної безпеки за період незалежності держави та виділені основні види інформаційних загроз для сучасної України: інформаційні війни; кібернетичні атаки з метою нанесення шкоди інформаційній та матеріальній інфраструктурі протилежної сторони; кібернетичний шпіонаж з метою викрадення інформації, яка не поширюється у відкритому доступі. Аналіз нормативних документів, які стосуються правового регулювання політики інформаційної безпеки в Україні, дозволив дослідниці зробити висновок про те, що за роки незалежності здійснена значна робота на державному рівні, що стосується інформаційної безпеки, а саме ухвалення Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», який дозволив впровадження сучасних європейських практик у систему інформаційної безпеки: управління інформаційною безпекою та її аудит, застосування галузевих стандартизованих вимог до кібернетичного захисту об'єктів критичної інфраструктури. У дослідженні обґрунтовується доцільність та своєчасність проведення упорядкування інформаційного законодавства, його систематизації, зокрема шляхом прийняття Інформаційного кодексу. У роботі подано авторське бачення шляхів удосконалення інформаційної безпеки сучасної України, яке полягає у конкуренції інформаційного простору та правовому регулюванні, а саме формуванні законодавчої бази держави шляхом створення наступних законів: закону про іноземних агентів та жорсткого контролю над діяльністю іноагентів з боку правоохоронних органів; закону про диффамацию, який би убезпечив інформаційне поле від неправдивої та фейкової інформації; закону про заборону втручання в діяльність ЗМІ будь-яких органів влади, крім судових; закону про мораторій на примусове закриття ЗМІ тощо.

2. The research is devoted to analyzing information wars and means of information security from the point of modern theoretical and conceptual trends. The significance of this article is due to the fact that, Today the problems of the emergence and development of information wars and the formation of effective mechanisms by states to prevent their deleterious effect on the mass awareness and mental state of the people are not sufficiently developed in modern political science. The author has made a critical analysis of scientific works on the issues of information security, the use of the term information warfare, based on which the level of readiness of the modern Ukrainian society to protect itself to be able to oppose any attempts to manipulate its information. The disertant has found out that in the modern society the term "information warfare" has gradually moved from the position of sign and symbolic unit of the publicistic and political vocabulary to a self-sustaining category of scientific discourse, and information warfare is a complex and complex phenomenon of the modern world and has social and communicative, psychological and geopolitical approaches to its definition. The work describes two groups of information wars that exist in the modern society: the group that is associated with the contentious nature of information warfare and the group that is focused on the non-violation of the influence of information and information control systems of the enemy. The following types of information warfare have been identified: psychological warfare; measure warfare; cybernetic warfare; ideological sabotage; radio-electronic warfare. The author analyzes the technologies of information warfare and divides them into software and computer technologies and algorithms, the action of which is focused on how to identify computer systems of military and state control of the enemy. The term "information security" is defined, which means, first and foremost, protection of constitutional order, sovereignty and territorial integrity of the state through the use of information resources. The author has submitted a classification of information security systems, which she conditionally divides into four types: European; American; Russian and Chinese. The process of evolution of the Ukrainian information security

system during the period of independence was analyzed and the main types of information threats to present-day Ukraine were identified: information wars; cybernetic attacks aimed at damaging the information and material infrastructure of the opposite side; cybernetic espionage aimed at stealing information that is not publicly available. The analysis of normative documents related to the legal regulation of information security policy in Ukraine allowed the researcher to conclude that during the years of independence significant work has been done at the state level, concerning information security, namely the adoption of the Law of Ukraine "On the Basic Principles of Ukraine's Information Security" that allowed for the implementation of the modern European practices in the system of information security: information security management and audit, application of industry standardized requirements for cybernetic protection of critical infrastructure objects. The research is aimed at the feasibility and timeliness of the ordering of information legislation, its systematization, in particular through the adoption of the Information Code. The work presents the author's vision of the ways to improve information security in Ukraine, which consists in competition of the information space and legal regulation, namely the formation of the legislative framework of the state through the creation of the following laws: The law on foreign agents and strict control over the activities of foreign agents on the part of law enforcement agencies; the law on defamation, which would protect the information field from untruthful and fake information; the law on the prohibition of intrusion into the activities of mass media by any authorities, except the courts; the law on the moratorium on the forced closure of mass media, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комарова Тетяна Геннадіївна

2. Komarova Tetyana H.

Кваліфікація: д. політ. н., 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Висоцький Олександр Юрійович
2. Vysotsky Oleksandr Yu.

Кваліфікація: д.політ.н., 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турчин Ярина Богданівна
2. Turchyn Yaryna B.

Кваліфікація: д. політ. н., 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грінченко Гелінада Геннадіївна

2. Hrinchenko Helinada H.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Віннікова Наталія Анатоліївна

2. Vinnikova Nataliya A.

Кваліфікація: д. політ. н., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фісун Олександр Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фісун Олександр Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.